

Pedagogisch werkplan

Kinderdagverblijven

Inleiding:

Onderliggend voor dit pedagogisch werkplan kinderdagverblijven is de **Oranje Paraplu** van GO! Kinderopvang. De **Oranje Paraplu** beschrijft het pedagogisch beleid en de daarbij horende uitgangspunten van waaruit GO! kinderopvang handelt. In dit pedagogisch werkplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze punten in de praktijk van de kinderopvang vorm krijgen. Door middel van voorbeelden wordt helder hoe de pedagogisch medewerkers continue, in alle situaties en al hun handelen bezig zijn met het stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen voor wie zij zorgen.

Uitgangspunt 1:

Optimaal ontwikkelen binnen verschillende ontwikkelingsgebieden

Een kind krijgt mogelijkheden en situaties aangeboden waarbinnen het zich optimaal kan ontwikkelen op sociaal, emotioneel, verstandelijk en motorisch gebied.

De ontwikkeling van baby naar dreumes naar peuter en kleuter is groot. De eerste jaren na de geboorte maakt een kind een grote lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling door. Ieder kind heeft een aangeboren drang om te leren en te ontdekken.

Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van een kind op alle ontwikkelingsgebieden stimuleren. Vanuit de ervaringen die een kind heeft, het uitproberen en ontdekken leert het en kan het nieuwe stappen zetten in de ontwikkeling.

1.1. Stimuleren van sociaal-emotionele ontwikkeling

Het gevoel op anderen te kunnen vertrouwen, het bewust worden van wat je zelf kan, het leren omgaan met jezelf en met anderen zijn allemaal belangrijke zaken voor een kind. Wat zijn gewenste gedragingen en hoe leg je contact met iemand, wat vind je zelf prettig, wat vindt een ander leuk of fijn? Al dit soort dingen leert het kind in de omgang met anderen, in de relatie die het heeft met ouders en familie maar ook met de pedagogisch medewerkers en de kinderen uit de groep en in het dagverblijf.

De medewerkers geven een kind het goede voorbeeld in het gedrag en stimuleren een kind door het samen doen, het na te laten doen en het zelf te doen. Spelletjes, fantasiespel en later ook rollenspel zijn belangrijke hulpmiddelen hierbij.

Voorbeelden van het stimuleren van sociaal emotionele ontwikkeling:

- Door een baby na te brabbelen krijgt het een reactie op de geluidjes die het maakt. Dat stimuleert om naar manieren te zoeken de aandacht van de medewerker of een ander kind te krijgen.
- Een kind van twee jaar krijgt een bal van een ander kind maar weet niet zo goed wat het ermee kan doen. De medewerker reageert daar positief op door het andere kind te vragen om het voor te doen, bijvoorbeeld door met de bal te rollen.
- Aan tafel mogen alle kinderen iets vertellen over wat ze hebben gedaan. De kinderen wachten op hun beurt en laten de andere kinderen uitpraten.

1.2. Stimuleren van de taal en spraakontwikkeling

Vanaf het moment dat een kind geboren is heeft het vaardigheden om zichzelf kenbaar te maken. Geluidjes, gebaren, kijken, oogcontact en later het spreken van de taal geven het kind mogelijkheden om zich te uiten en te leren begrijpen wat er om hem heen gebeurt. De interactie (verbaal en non verbaal) met medewerkers en kinderen om hen heen is belangrijk om te begrijpen en zelf begrepen te worden.

De medewerkers benoemen daarom alles wat zij doen op een positieve manier naar de kinderen toe en doen dat op het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Zo helpen zij het kind om op de juiste manier te communiceren.

Liedjes zingen en voorlezen zijn vaste activiteiten die met de kinderen gedaan worden. Op de kinderdagverblijfsvestigingen is een voorleescoördinator aanwezig. De voorleescoördinator is een pedagogisch medewerker die zorg draagt voor de leeshoek en het leesplan op de vestiging. Jaarlijks wordt er op de vestigingen een plan gemaakt met de activiteiten in het kader van (voor) lezen en boeken.

Voorbeelden van het stimuleren van taal en spraakontwikkeling:

- Een pedagogisch medewerker praat tegen een baby als zij hem op gaat pakken. Het geeft de baby een vertrouwd gevoel, hij weet wat er gaat gebeuren waardoor hij niet schrikt. Op het

moment dat hij de medewerkers dicht bij hem hoort praten zal hij oogcontact maken en op dien manier aangeven dat hij het fijn vindt dat hij opgepakt wordt.

- Voorwerpen, handelingen en situaties worden continue door de medewerker benoemd bij de interactie met een kind. Het kind leert zo de woorden die bij de voorwerpen, handelingen en situaties horen.
- Door het zingen van liedjes leren de kinderen veel woorden kennen met daarbij de bewegingen en de betekenis, zodat zij die in een ander verband weer kunnen gebruiken.

1.3. Stimuleren van motorische ontwikkeling

Door bewegen en bewegingsspelletjes leert het kind dingen zelf te doen. Het hoofd optillen, zich omdraaien, lopen, glijden, fietsen enz. geven het kind mogelijkheden om de wereld in toenemende mate te ontdekken. Deze grof motorische vaardigheden zijn samen met de fijn motorische vaardigheden, zoals blokjes bouwen, met je vork prikken, puzzels maken, aan en uitkleden enz. belangrijk om de wereld te ontdekken en het kind te leren wat het daarbij zelf kan doen.

Voorbeelden van het stimuleren van motorische ontwikkeling:

- Een baby kan zijn eigen hoofdje nog niet helemaal stabiel houden. Dit kun je stimuleren door het hoofdje steeds iets minder te ondersteunen en daarbij op te letten wat het kind aan kan. Ook het kind in verschillende houdingen vast houden stimuleert het versterken van rug- en nekspieren.
- Met een kind samen tekenen, verven, puzzels maken, maar ook het kind zich zoveel mogelijk zelf laten aan- en uitkleden, brood laten smeren enz.
- Met elkaar bewegen op muziek, ritmische bewegingen maken, bewegingsspelletjes doen enz.

1.4. Stimuleren van cognitieve ontwikkeling

Kinderen zijn van nature onderzoekend. Zij willen hun wereld begrijpen en ontdekken. Belangrijk hierbij is het gebruik van alle zintuigen: het horen, zien, voelen, proeven en ruiken. Alles wat een kind hierin ondervindt stimuleert de cognitieve ontwikkeling. Het kind leert logisch te denken, het zien van oorzaak en gevolg, welke gevoelens je hebt en ziet. Belangrijk hierbij zijn doorzettingsvermogen en het naspelen van gebeurtenissen.

Voorbeelden van het stimuleren van cognitieve ontwikkeling:

- Een baby hoort het geluid van een rammelaar en reageert daar positief op. De medewerker rammelt eerst met de rammelaar in de buurt van de baby en later geeft ze de rammelaar aan de baby zodat deze zelf het geluidje hoort als het met zijn armpje beweegt.
- Buiten heeft het gesneeuwd. Een kind komt naar binnen en zegt: "ik heb brrr". De medewerker gaat er op in en geeft aan dat het buiten koud is en binnen warm en samen bedenken ze nog meer wat koud is en wat warm.
- Een kind van drie jaar mag helpen bij het dekken van de tafel. Samen met de pedagogisch medewerker tellen zij hoeveel kinderen er zijn en hoeveel borden, vorkjes, bekertjes er op tafel nodig zijn.

1.5. Stimuleren van de ontwikkeling van aandacht en concentratie

Jonge kinderen zijn snel afgeleid. Zij kunnen hun aandacht maar kort bij één bepaald ding houden. De ontwikkeling van het vasthouden van de aandacht en concentratie wordt door pedagogisch medewerkers gestimuleerd door het kind te volgen en aan te sluiten bij en ruimte te geven aan het tempo waarin het kind zich ontwikkelt. Zij creëren situaties waarbinnen het kind de aandacht vast kan houden, sluiten aan op de belevingswereld van een kind en stimuleren het kind om door te gaan. Ook de voorspelbaarheid van een situatie, herhalingen en rituelen helpen een kind ook om door te gaan en de aandacht vast te houden.

Voorbeelden van het stimuleren van de ontwikkeling van aandacht en concentratie:

- De verzorging van een baby vindt plaats volgens een vast ritueel. Het kind beleeft hier plezier aan en weet wat er gaat gebeuren. Hierdoor houdt het de aandacht bij het verzorgmoment vast.
- De pedagogisch medewerkers hebben een vingerverfactiviteit bedacht. Een kind wil echter niet verven maar laat alleen druppels op het vel vallen en kijkt hoe die uit elkaar spatten en weggrollen. Het kind gaat hier helemaal in op, de medewerker geeft het kind de ruimte dit te doen en stimuleert dit door het kind te helpen het vel papier te bewegen.
- Twee kinderen van drie jaar spelen in het keukentje, de medewerker gaat erbij zitten en brengt een nieuwe impuls in het spel door te vragen of ze op visite mag komen om een kopje

thee te drinken. De kinderen helpen haar met een stoeltje, geven een kopje thee en bakken koekjes voor de visite. De medewerker volgt de kinderen in het spel.

1.6. Stimuleren van de ontwikkeling van de zintuiglijke waarneming

Een kind leert door de ervaringen die het op doet via zijn zintuigen. Door het horen, zien, voelen, proeven en ruiken krijgt het kind informatie die hij nodig heeft om de wereld te kunnen begrijpen en ontdekken. Voelend, handelend en spelend doet een kind ervaring op met zwaartekracht, ruimte, hoeveelheden, tellen. Het helpt een kind om relatie te zien tussen oorzaak en gevolg. De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen dan ook materialen aan met een verschillende kleur, afmeting of substantie. Kinderen kunnen hierbij zien, voelen of ruiken wat de verschillen of overeenkomsten zijn. Voorbeelden van het stimuleren van de ontwikkeling van zintuiglijke waarneming:

- Een baby houdt een zacht knuffeltje met een belletje vast. Als het zijn armpje stil houdt maakt het knuffeltje geen geluid. De pedagogisch medewerker beweegt het armpje van het kind zacht zodat het knuffeltje geluid maakt.
- Bij het buiten spelen liggen er vier verschillende ballen in het gras. De pedagogisch medewerker vraagt of een kind de kleine bal wil geven. Het kind pakt eerst de kleine bal en legt deze neer. De medewerkers vraagt welke bal dan het kleinste is. Het kind pakt die bal en legt deze naast de kleine bal. Zo sorteert het kind de ballen van klein naar groot.
- De kinderen rennen in het rond. De medewerker sluit eerst aan en gaat daarna op haar tenen lopen. Daarna nemen ze allemaal grote stappen en mogen ze heel hard stampen. Dat doen ze allemaal nog een keer maar dan op het gras, wat een heel ander geluid en gevoel geeft.

1.7. Stimuleren van de creatieve ontwikkeling

We vinden het belangrijk dat kinderen zich op verschillende manieren kunnen uiten. Een manier om zich te uiten is creativiteit. Ook hier sluiten pedagogisch medewerkers aan op de belevingswereld van kinderen en geven zij een kind ruimte om zich hierin zelf en op eigen tempo te ontwikkelen. We vinden het belangrijk dat een kind echt een eigen werkje kan maken waar het trots op kan zijn. Dat dit niet altijd is zoals de volwassene had bedacht moet hierin niet uitmaken, het is wat het kind zelf zo heeft bedoeld. Het werken met verschillende soorten materialen zoals kosteloos materiaal (kurken, wc rollen, melkpakken) maar ook met materialen als verf, wasco, kleurpotloden, klei, helpt een kind in het prikkelen van zijn fantasie.

Voorbeelden van het stimuleren van de creatieve ontwikkeling:

- De baby's mogen aan tafel met scheerschuim spelen. Het ene kind doet dit heel voorzichtig en steekt maar één vinger in de scheerschuim, het andere kind slaat heel hard in het scheerschuim op de tafel waardoor het spat, een derde voelt met zijn hele hand en pakt telkens een beetje nieuw van tafel. De medewerkers maken foto's die zij via Konnect aan de ouders laten zien.
- Het thema van de week is "Huizen". De kinderen bouwen met de blokken. De opdracht is een huis te bouwen. Een kind maakt een groot huis, een ander kind maakt een hele straat met dezelfde huisjes. Samen met de pedagogisch medewerker kijken ze naar wat ze zelf en wat de andere kinderen gebouwd hebben. Ze zien dat het allemaal andere bouwwerken zijn maar dat het samen een hele stad is. De kinderen spelen later met de auto's en rijden door de stad.
- De pedagogisch medewerker zet muziek aan. Een kind begint te dansen. De pedagogisch medewerker vraagt ook andere kinderen om te komen dansen. Dat gaat zo goed dat de medewerker telkens een ander kind vraagt om een dansbeweging voor te doen zodat de andere kinderen het na mogen doen.

1.8..Opvallend gedrag

Uit de observaties van de pedagogisch medewerker kan naar voren komen dat er opvallend gedrag te zien is bij een kind. Met opvallend gedrag bedoelen wij het gedrag van een kind dat niet aansluit bij de leeftijd en de ontwikkeling van het kind. Het kan hier gaan om een kind dat stil en teruggetrokken, angstig, depressief, agressief of hyperactief is. Het kind kan motorische-, spraak- of taalmoeilijkheden hebben.

Als een medewerker vragen rond een kind heeft, dan worden de stappen beschreven in de checklist vroegsignalering (GO! Kinderopvang) doorlopen.

GO! Kinderopvang werkt samen met de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de jeugdzorg¹, ten behoeve van advies en afstemming rond een individueel kind. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouder(s).

Als er zorgen zijn of als er door de medewerkers opvallend gedrag bij een kind gesignaleerd wordt dat voor het kind zelf en/of voor anderen een probleem is, dan wordt dit met de ouders gedeeld. In overleg met de ouders kunnen vervolgstappen ondernomen worden. Daarbij wordt de checklist vroegsignalering van GO! Kinderopvang gevolgd.

Stap 1

De pedagogisch medewerker bespreekt zorgen met collega(s), leidinggevende en eventueel jeugdverpleegkundige van de JGZ. Dit alles in overleg met de ouders. Met ouders worden de uitkomsten besproken en vervolgstappen afgesproken.

Stap 2

Door middel van gerichte observaties door de pedagogisch medewerkers zelf, leidinggevende of andere deskundigen, wordt gedrag/situatie waar zorgen over zijn nader in beeld gebracht. De verdiepingslijst vroegsignalering is daarin een hulpmiddel.

Vervolgens wordt door de pedagogisch medewerkers, eventueel met ondersteuning van externe deskundigen (jeugdzorg, JGZ), een stimuleringsplan opgesteld. Dit plan wordt vervolgens na enkele weken met de ouders geëvalueerd. Afhankelijk van de uitkomsten kan nog een stimuleringsplan ingezet worden. Ook kan ondersteuning vanuit jeugdzorg ingezet worden. Men kan tips geven, meekijken, adviseren en coachen. Uitkomst kan uiteindelijk zijn dat de opvanglocatie niet passend is voor het kind. Samen met ouders, de leidinggevende en eventueel externe deskundigen wordt gezocht naar alternatieven.

Op deze wijze wil GO! Kinderopvang de ouders en het kind op een zo goed mogelijke manier ondersteunen en begeleiden. We zien de ouders als hoofdverantwoordelijken met betrekking tot hun kind en daarom moet, indien het kind niet in gevaar komt, hun beslissing ten aanzien van het kind geaccepteerd en gerespecteerd worden.

Als er door het opvallende gedrag vermoedens van kindermishandeling zijn, wordt er gehandeld volgens de meldcode "huiselijk geweld en kindermishandeling". De aandachtsfunctionaris kan ondersteunen en adviseren ten aanzien van de te nemen stappen.

Uitgangspunt 2:

Ruimte voor eigenheid van het kind

Een kind wordt in een veilige, warme, vertrouwde en respectvolle omgeving opgevangen, waarin ruimte is voor de eigenheid van het kind.

Rust en structuur in de groep zijn belangrijk om een veilige, warme, vertrouwde en respectvolle omgeving te realiseren. (zie ook uitgangspunt 4)

Binnen deze veilige omgeving kan een kind zich in zijn eigen tempo ontwikkelen. De medewerkers helpen het kind hierbij door de juiste activiteiten aan te reiken en het kind te ondersteunen als dit nodig is. Daarom werken wij op de kinderdagverblijven ontwikkelingsgericht. Dit betekent dat de medewerkers bij alles wat zij doen voortdurend gericht zijn op de ontwikkeling van het kind. Van de contacten met de kinderen, de inrichting van de omgeving, de inhoud van het dagprogramma tot de contacten met ouders en anderen.

Wij helpen het kind om in zijn eigen tempo te ontwikkelen. Dit doen we door het aanbieden van activiteiten die passen bij het ontwikkelingsniveau van het kind en die het kind voldoende kan uitdagen om, als het er aan toe is, een stap verder in de ontwikkeling te nemen. Wij doen dit vanuit een positieve grondhouding. Door kinderen op een positieve manier te stimuleren en aan te spreken blijft de sfeer in de groep rustig en prettig en voelen zij zich gewaardeerd.

2.1. Wennen

GO! Kinderopvang vindt het belangrijk dat een kind kan wennen aan de nieuwe omgeving en alle indrukken die het daarin op doet. De ervaring leert dat het voor kinderen en ouders prettig is om rustig aan de nieuwe situatie te wennen. Bij de intake worden één à twee wenmomenten met elkaar afgesproken. Deze liggen, tenzij anders afgesproken, voor de officiële plaatsingsdatum. De wenmomenten zijn bedoeld voor zowel het kind en de ouder(s) als voor de groep en pedagogisch medewerkers. Een kind dat geen wenmomenten op de groep heeft gehad kan niet zomaar geplaatst

¹ Lelystad: Passende opvang dmv inzet Sterk in de Opvang (SIO). Almere: Sterk voor School of Mee in de kinderopvang (zie zorgmap Peuterspeelzalen, ENTZA)
Pedagogisch werkplan kinderdagverblijven
GO! kinderopvang
MH/SdH april 2018

worden. (Dit geldt ook voor kinderen die vanuit een andere kinderopvang, al dan niet van GO! Kinderopvang, op de vestiging worden geplaatst). Andere pedagogisch medewerkers, andere ruimte, andere kinderen en regels maken dat iedereen die nieuw is op een groep even moet wennen aan de situatie. De wenmomenten zijn daarom belangrijk.

De pedagogisch medewerkers begeleiden het kind en de ouder bij het afscheid nemen. Tussendoor kan een ouder altijd telefonisch contact opnemen om te vragen hoe het gaat. In overleg met de ouder kan, in het belang van het kind, een extra wenmoment worden afgesproken.

Als een kind binnen een locatie over gaat naar een andere groep worden er ook wenmomenten afgesproken door de medewerkers van beide groepen zodat het kind zich rustig aan de nieuwe situatie in de nieuwe groep (KDV maar ook PSZ; BSO of basisonderwijs) kan aanpassen. Hierover worden vooraf met de ouder afspraken gemaakt.

2.2. Groepsruimtes

De verschillende ruimtes in het kinderdagverblijf zijn ingericht voor kinderen.

Goed ingerichte ruimtes nodigen kinderen uit tot spelen, ontdekken en samen zijn. Door het goed inrichten van binnen en buiten ruimtes worden de voorwaarden geschapen voor de veiligheid, het welzijn en het spelend leren van jonge kinderen.

2.3. Ophalen

We verwachten van ouders dat zij bij de pedagogisch medewerkers van de groep aangeven als het kind door iemand anders gehaald wordt dan gebruikelijk of volgens afspraak. Als de medewerkers niet op de hoogte zijn dat een kind door een ander wordt opgehaald nemen zij eerst telefonisch contact met de ouder op. Zonder toestemming van de ouders kunnen zij het kind niet aan een ander meegeven.

Uitgangspunt 3:

Respect voor anderen en zichzelf

Een kind krijgt de mogelijkheid een gevoel van eigenwaarde te ontwikkelen, zichzelf te respecteren en daarnaast respect voor anderen en andermans eigendommen te hebben.

Jonge kinderen willen er graag bij horen. Goedkeuring is voor hen belangrijk. In hun ontwikkeling leren zij om hun emoties op een goede manier te uiten, zij krijgen het besef dat hun eigen handelingen iets teweeg brengen, dat zij voor zichzelf op mogen komen maar ook dat zij respect hebben voor anderen en hun bezittingen. Het uitgangspunt binnen de opvang is hierbij dat het vanuit positieve waarden en normen wordt benaderd en dat respect van anderen en voor anderen voorop staat.

Voorbeelden van het stimuleren van het gevoel van eigenwaarde en het hebben van respect:

- Een baby ligt op de grond. Een dreumes gaat er naast zitten en heeft een blokje in de hand waarmee het op de grond slaat. De baby rolt om en komt tegen het blokje aan. De dreumes slaat nog steeds met het blokje, maar nu op de baby, die dit niet leuk vindt. De pedagogisch medewerker komt er bij en geeft de baby een compliment omdat hij zelf is omgedraaid. Ze vraagt de dreumes of het blokje hard is. Ze geeft aan dat een hard blokje voor de baby niet fijn voelt en vraagt of de dreumes een klein stukje op wil schuiven zodat het harde blokje de baby niet raakt. Ze geeft de baby een zacht blokje om te ontdekken.
- Bij het eten gebruikt een van de kinderen het vorkje niet maar eet met zijn vingers. De pedagogisch medewerker geeft het goede voorbeeld door zelf met de vork te eten. Zij stimuleert alle kinderen om een stukje brood aan de vork te prikken en geeft complimentjes aan de kinderen die dit doen. Bij het kind dat met zijn vingers eet, prikt zij het stukje brood aan het vorkje en geeft ze het vorkje aan het kind. Als die het stukje brood er af eet geeft ze het kind een compliment en stimuleert het om zelf een stukje brood te prikken met de vork.
- De peuters spelen buiten. Twee peuters willen allebei tegelijk op de grote fiets en trekken allebei aan het stuur. De pedagogisch medewerker houdt afstand en kijkt even aan wat er gebeurt. De kinderen komen er samen niet uit dus vraagt zij de kinderen wat ze nu kunnen doen. Een kind zegt om de beurt op de fiets. De ander zegt dat hij achterop wil. Samen spreken ze af dat ze om de beurt fietsen en dat de ander dan achterop mag staan.

Uitgangspunt 4:

Pedagogisch werkplan kinderdagverblijven
GO! kinderopvang
MH/SdH april 2018

Continuïteit

Uitgaande van de veilige, warme en vertrouwde omgeving waarin het kind zich optimaal kan ontwikkelen zijn rust en structuur belangrijke begrippen binnen de kinderdagverblijf groepen. Structuur geeft kinderen een houvast waarmee een bijdrage wordt geleverd aan het gevoel van veiligheid en vertrouwdheid.

Door middel van de structuur weet een kind wat het kan verwachten en wat er op een dag gebeurt. Het ritme en de vaste rituelen die gebruikt worden op een dag geven een kind houvast.

Ook rust geeft dit gevoel bij kinderen en maakt het mogelijk voor pedagogisch medewerkers om voldoende tijd aan ieder kind te besteden.

Om het bovenstaande te bewerkstelligen hanteren alle vestigingen een vaste dagindeling. Deze kan per groep iets afwijken maar is globaal als volgt:

7.00 - 9.00 uur	De kinderen worden gebracht en door de aanwezige pedagogisch medewerker welkom geheten. (zie ook breng en haalcontact 2.4) De ouders dragen het kind over aan de pedagogisch medewerker en geven belangrijke informatie door. De medewerkers bieden de kinderen rustige activiteiten en speelgoed aan en zoveel mogelijk persoonlijke aandacht.
9.00 – 9.30 uur	Samen met de kinderen ruimen we op. Er is tijd voor een toiletbezoek en/of verschoonmoment
9.30 - 10.00 uur:	Gezamenlijk gaan we aan tafel wat drinken + fruit eten Er worden liedjes gezongen, voorgelezen, een klein spelletje gedaan en het dagprogramma wordt met de kinderen, voor zover mogelijk, doorgenomen.
10.00 - 11.00 uur	Tijd voor de (thema) activiteiten. Daarnaast spelen we buiten (bij voorkeur met activiteiten passend bij het thema) Ook is er ruimte voor vrij spel.
11.00 - 11.15 uur	Samen met de kinderen ruimen we op.
11.15 – 12.00 uur	We gaan allemaal aan tafel voor de lunch. De kinderen die zelf hun brood kunnen smeren mogen dit zelf doen.
12.00 – 12.30 uur	Als we klaar zijn met de lunch, mogen de kinderen zelf hun handen en gezicht wassen en hun tanden poetsen. Er is tijd voor een toiletbezoek en/of verschoonmoment. De kinderen die naar bed gaan kleden zich uit of worden hierbij geholpen. De andere kinderen wordt rustig spelmateriaal aangeboden.
12.30 – 13.00 uur	De kinderen die een halve dag opvang hebben, worden gehaald of gebracht.
14.00 - 15.00 uur	De kinderen die hebben geslapen komen uit bed, worden verschoond, opgefrist en kleden zichzelf, eventueel met hulp, aan. De kinderen wordt rustig spelmateriaal of activiteiten aangeboden
15.00 – 15.30 uur	Samen gaan we aan tafel voor wat drinken en een cracker. Er worden liedjes gezongen of er wordt een klein spelletje aan tafel gedaan.
15.30 - 16.30 uur	Tijd voor de (thema) activiteiten. Daarnaast spelen we buiten (evt. gecombineerd met het thema) en is er ruimte voor vrij spel.
± 16.30 uur	Het is tijd voor een verschooning of toiletmoment. Samen eten we nog een soepstengel of crackertje en eventueel drinken we nog iets.

16.00 – 18.30 uur	De kinderen worden opgehaald. De pedagogisch medewerker zorgt voor een overdracht naar de ouder en geeft aan wat het kind die dag gedaan heeft, waar en met wie het gespeeld heeft en welke leuke, gezellige, opvallende of bijzondere momenten er zijn geweest.
-------------------	--

Voor iedere baby wordt zoveel mogelijk het eigen dagritme, zoals aangegeven door ouders, aangehouden. Als dit niet helemaal lukt in het ritme van de groep wordt hiervoor door de pedagogisch medewerkers samen met ouders een gezamenlijke oplossing gezocht. Ook kan een kind op het dagverblijf een ander ritme aanhouden dan thuis door de andere omgeving waarin het zich bevindt. Belangrijk is het overleg hierin tussen ouders en de medewerkers van de groep. Op het moment dat een kind mee kan gaan in het ritme van de groep heeft dat de voorkeur.

Wij streven er naar om per groep drie vaste pedagogisch medewerkers te hebben. Bij grote groepen kunnen dit vier vaste pedagogisch medewerkers zijn. Omdat het niet altijd mogelijk is om een vast team van medewerkers op de groep werkzaam te hebben, maken wij gebruik van een vaste pool met flexibele medewerkers. Zij worden bijvoorbeeld ingezet voor vakantieperiodes, verlofdagen of bij ziekte van pedagogisch medewerkers.

Het streven is altijd om de continuïteit van de groep zo veel mogelijk te waarborgen en zo het vertrouwen van ouders en kinderen te bewaken.

Mochten door omstandigheden beide pedagogisch medewerkers van een groep op een dag afwezig zijn dan zal een vaste leidster van een andere groep op deze groep invallen of zal een flexibele medewerker die al veel op deze groep heeft gewerkt de groep draaien.

Bij vacatures proberen wij rekening te houden met een evenwichtige opbouw van pedagogisch medewerkers in de groep voor wat betreft deskundigheid, interesses, leeftijd en mogelijkheden.

Uitgangspunt 5:

Actief leren:

Jonge kinderen hebben een aangeboren drang tot leren en ontdekken. De pedagogisch medewerkers ondersteunen dit door de kinderen een uitdagende leeromgeving te bieden. De rol van de pedagogisch medewerkers is begeleidend, ondersteunend én stimulerend. Zij scheppen voorwaarden voor het kind, bieden hulp en gaan intensieve interacties aan met het kind. Het spel kan gestructureerd zijn door de medewerker, maar ook vrij spel is belangrijk voor het ontdekken en samen spelen.

Voorbeelden voor actief leren:

- Iedere baby trappelt en slaat met zijn handjes. De pedagogisch medewerker kan hierop inspelen door een babygym wat geluid maakt als het kind er tegenaan komt of het kindje een rammelaar in zijn handje te geven.
- De medewerker bied een spel aan. Zij geeft instructie en begeleid en stimuleert de kinderen in het spel.
- De medewerker zet een aantal muziekinstrumenten neer en samen met de kinderen proberen zij alle instrumenten uit. Daarna mogen alle kinderen een instrument kiezen en maken zij samen muziek.

Uitgangspunt 6:

Interactie tussen kind en professional:

De pedagogisch medewerker stimuleert de ontwikkeling van een kind onder andere door interactie. Door daadwerkelijke aandacht voor en het op de juiste manier reageren op de behoeftes van een kind krijgt het kind zelfvertrouwen en wordt het bewust zijn van zijn mogelijkheden zodat het deze verder kan ontwikkelen. De medewerker zet zichzelf in door het kind in het spel te volgen. De inbreng in het spel is erop gericht het spel te verdiepen en/of te verbreden.

Houding, lichaamstaal en mimiek zijn hierbij belangrijk. Door het op de juiste manier interpreteren van de (non) verbale signalen van kinderen geeft de pedagogisch medewerker het kind het gevoel dat het begrepen wordt.

Uitgangspunt 7:

Opbrengstgericht werken:

De pedagogisch medewerker is doelgericht bezig met de kinderen. Zij stimuleert de kinderen in hun ontwikkeling en doet dit op een, voor het kind, zo optimaal mogelijke manier. Daartoe observeert zij de kinderen, past activiteiten aan bij de interesse van een kind en houdt zij de ontwikkeling bij. Zij biedt uitdagende activiteiten aan om het kind in zijn ontwikkeling te stimuleren. De medewerker bespreekt de ontwikkeling regelmatig met de ouders en plant ook jaarlijks een voortgangsgesprek. Afspraken hierover zijn beschreven in het document: "Kind in Beeld".

Uitgangspunt 8:

Rijke speelleeromgeving:

De groepsruimtes en buitenruimtes zijn afgestemd op de leeftijden van de kinderen in de groep. De ruimtes zijn zo ingericht dat de kinderen verschillende ervaringen kunnen op doen.

Daartoe zijn er in de groepsruimte binnen hoeken zoals een bouwhoek, een boekenhoek en een huishoek. In de buitenruimte zijn er mogelijkheden om te fietsen, klimmen en het ervaren van de natuur, zoals gras, haagjes en planten.

Daarnaast is het belangrijk dat een kind ook andere ervaringen op kan doen, bv door een wandelingetje buiten, regen, sneeuw of zon te voelen.

Uitgangspunt 9:

Samenwerking en afstemming met ouders:

Een goede samenwerking en afstemming tussen ouders en pedagogisch medewerkers is van groot belang voor de ontwikkeling van een kind. Een goed contact en overleg is onderdeel van goede en professionele opvang.

Ouders moeten het vertrouwen kunnen hebben in het beleid van de organisatie en de uitvoering hiervan door de medewerkers. De ouder is de eerst verantwoordelijke voor de opvoeding van een kind. De opvang in een kinderdagverblijf is professioneel en biedt kwaliteit door de planmatige werkwijze.

Pedagogisch medewerkers en ouders stemmen hun handelen op elkaar af om te voorkomen dat het voor kinderen onduidelijk wordt. Dit creëert veiligheid en betrouwbaarheid voor zowel het kind als de ouder en de mogelijkheid om in te spelen op individuele behoeften van het kind.

Deze afstemming vraagt iets van zowel de ouder als van de pedagogisch medewerker. De ouder mag verwachten dat wij goed voor hun kind zorgen. De medewerker mag verwachten dat de ouder betrokken is bij de opvang van hun kind. Goed contact zorgt ervoor dat zowel de ouders als de pedagogisch medewerkers de verbindende factor in de ontwikkeling van het kind zijn.

Dit houdt in dat het belangrijk is dat ieder zich houdt aan gemaakte afspraken en dat er dagelijks contact is over zaken als voeding, slaap en eetritme, activiteiten, omgang met het kind en verwachtingen over elkaar.

Tijdens het brengen en halen van de kinderen is er gelegenheid om informatie uit te wisselen over de dag tussen ouders en groepsleiding. Het is belangrijk voor zowel ouders als pedagogisch medewerkers om te weten hoe het kind zich voelt en of er bijzondere dingen zijn gebeurd. Met deze informatie kan er beter op het gedrag van het kind worden ingespeeld. De breng- en haal tijden worden bij de intake met de ouder besproken. Op deze momenten hebben de pedagogisch medewerkers tijd om informatie uit te wisselen. Buiten deze momenten zijn de pedagogisch medewerkers met de groep bezig en is er dus minder tijd om de ouder goed te woord te staan. Veel kinderen ervaren het als vervelend om op de groep te komen als het programma al is gestart. Door de vaste haal- en brengmomenten aan te houden blijft de rust op de groep gewaarborgd.

Natuurlijk zijn wij flexibel als een ouder door bv. een afspraak bij het consultatiebureau op een ander tijdstip het kind komt brengen of halen. In alle gevallen is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker met de ouder afgestemd wat het tijdstip is dat het kind gehaald of gebracht wordt.

9.1. Intake

Ongeveer een maand voordat een kind geplaatst gaat worden op de vestiging zal er contact met de ouder worden opgenomen voor de intake. Tijdens het intake gesprek wordt informatie uitgewisseld zoals bijzonderheden van het kind en over de werkwijze die wij hebben. Tevens krijgt een ouder algemene informatie over de vestiging, zoals openings- en sluitingstijden, hoe er wordt omgegaan met ziekte van kinderen maar ook de vervanging bij ziekte van de pedagogisch medewerkers, wat de regels van het dagverblijf zijn, wat er van ons verwacht mag worden en wat wij van een ouder verwachten. Daarnaast worden een aantal zakelijke gegevens gecontroleerd, zoals de telefoonnummers, het noodadres enzovoort. De vragen die ouders op dat moment hebben over de

opvang kunnen zij dan stellen. Bij de intake worden ook afspraken gemaakt over het wennen van een kind.

9.2. Konnect

Iedere ouder kan inloggen op het ouderportaal van Konnect. Dit ouderplatform biedt GO! Kinderopvang de mogelijkheid om digitaal met ouders te communiceren. Een ouder kan hier foto's bekijken, het persoonlijke schriftje van zijn kind lezen of zelf een stukje in dit schriftje schrijven. Daarnaast biedt het ouders de mogelijkheid om digitaal een extra dag of een ruildag aan te vragen, om facturen en jaaroverzichten te zien en kunnen zij wijzigingen in hun persoonlijke gegevens via Konnect doorgeven. Voor de kinderen tot één jaar schrijven de pedagogisch medewerkers dagelijks een berichtje over de bijzonderheden van de dag. De eet- en slaapmomenten zijn daarbij van belang. Maar ook de ontwikkeling van het kind wordt beschreven. Vanaf de leeftijd van ongeveer 1 jaar wordt er 1x per maand uitgebreider geschreven.

Het persoonlijke contact met ouders blijft van groot belang bij de opvang. Dat betekent dat het digitale schriftje het persoonlijke contact niet kan vervangen en alleen een aanvulling kan zijn. Het blijft dus belangrijk dat pedagogisch medewerkers en ouders iedere dag een persoonlijke overdracht omtrent belangrijke zaken van het kind doen.

Naast de geschreven stukjes worden ook foto's van de kinderen op Konnect geplaatst. De groep bepaald welke ouders de foto's nog meer mogen zien (indien er meerdere kinderen op de foto staan). De foto's worden alleen met u en met ouders van de groep van uw kind gedeeld. De privacyregels rondom deze foto's worden vooraf bij de ouder aangegeven. Indien een ouder bezwaar heeft dat foto's van zijn kind op het ouderportaal te zien zijn kan een ouder dit bij de pedagogisch medewerker aangeven. Er worden dan geen foto's geplaatst.

Door de foto's en berichtjes krijgt een ouder een leuk verslag van de tijd die zijn kind op het dagverblijf heeft doorgebracht.

Konnect wordt ook gebruikt om nieuwsbrieven en nieuwsberichten aan ouders te versturen. Op deze manier worden ouders op de hoogte gehouden van verschillende ontwikkelingen. Tevens kunnen ouders het pedagogisch beleid, protocollen en andere relevante informatie via Konnect inzien.

9.3. Gesprekken

Op een aantal momenten bieden wij ouders de mogelijkheid om een informatief gesprek over de ontwikkeling van hun kind aan te gaan met de mentor van het kind op de groep. Ieder kind krijgt een mentor aangewezen die zorg draagt voor het in beeld brengen van de ontwikkeling van het kind, die bijzonderheden met de ouder bespreekt en die voor de ouder het aanspreekpunt is als deze bijzondere zaken wil doorgeven. De mentor nodigt de ouder uit voor de verschillende gesprekken. Het eerste gesprek heeft een ouder ongeveer twee à drie maanden na de start van de opvang. In dit gesprek wordt besproken of de ouder de gang van zaken prettig vindt of dat er dingen zijn die verbeterd kunnen worden.

Vervolgens vinden er jaarlijks, rondom iedere verjaardag van het kind, een gesprek plaats. Hierin wordt door de mentor de ontwikkeling van een kind met de ouder besproken.

Indien een ouder behoefte heeft om eerder een gesprek te hebben kunnen zij hier altijd bij de pedagogisch medewerkers om vragen. Als pedagogisch medewerkers denken dat het goed is om eerder een gesprek te hebben dan zullen zij dit ook bij de ouder aangeven.

De jaarlijkse gesprekken vinden plaats via een vast formulier, gebaseerd op het Lelystads overdrachtsdocument, waarop de medewerkers de ontwikkeling van een kind kunnen aangeven. Het ontwikkelingsverslag wordt ingevuld op vaste momenten. Er zijn 3 versies: 0-2 jaar, 2-4 jaar, 4-13 jaar. Het ontwikkelingsverslag wordt ingevuld op de leeftijd van 1, 2, 3, 3 jaar en 10 maanden, 5, 7 en 9 jaar. Het wordt besproken met de ouders en vervolgens meegegeven. Bij doorstroom wordt dit formulier, na ondertekening en bespreking met de ouder, door de groep overgedragen. Dit kan zijn naar een andere groep binnen GO! Kinderopvang of naar een andere vervolginstantie (bijv. basisschool).

9.4. Ouderbetrokkenheid

Wij vinden het belangrijk dat ouders betrokken zijn bij de opvang van hun kind. Wij doen dit vanuit het principe van pedagogisch partnerschap. Daarom is het persoonlijke contact wat een ouder met de medewerkers over hun kind heeft belangrijk. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat een ouder mee kan praten over de wijze waarop wij de opvang vorm geven. Dat kan door middel van deelname in de ouderraad (overkoepelend voor heel GO! Kinderopvang), een oudercommissie of een ouderpanel per vestiging. Het streven is dat we op iedere vestiging een oudercommissie hebben. Een

oudercommissie vergadert ongeveer 6 keer per jaar. De leidinggevende van de locatie wordt hier meestal bij uitgenodigd om informatie te geven over wat er speelt op de vestiging. De informatie en bijzonderheden vanuit de ouderraad worden via de nieuwsbrief aan ouders doorgegeven. Ook kunnen ouders informatie vinden op de website van GO! Kinderopvang. Daarnaast organiseren wij informatieve avonden over bv. pedagogische onderwerpen, schoolkeuze, achtergrondinformatie over de vestiging enz.

Uitgangspunt 10:

Eigenheid van de opvangsoort:

Een kinderdagverblijf biedt een kind de mogelijkheid om in een veilige en vertrouwde omgeving samen met andere kinderen te spelen en leren. Een belangrijke voorwaarde daarbij is de vaste dagindeling die regelmaat en herkenbaarheid in zich heeft. Overleg met ouders over het pedagogisch handelen en het werken met vaste uitgangspunten vanuit een pedagogisch werkplan zijn hierin belangrijk.

De opvang wordt uitgevoerd binnen de kaders die de wetgeving stelt.

Uitgangspunt 11:

Afstemming/aansluiting externe partners:

Samenwerking met de verschillende partners in het netwerk van organisaties voor het jonge kind vinden wij belangrijk. Informatie over algemene ontwikkelingen die van belang zijn worden met elkaar uitgewisseld. De expertise van de verschillende organisaties wordt ingezet om de opvang zo goed mogelijk te laten verlopen. Dat doen we door algemeen overleg op managers niveau, deskundigheidsbevordering voor de pedagogisch medewerkers of door op individueel niveau, na overleg met een ouder en zo veel mogelijk samen, op medewerker niveau. Partners met wie we samenwerken zijn o.a. CJG, ICARE, de verschillende onderwijspartijen.

Uitgangspunt 12:

Vastgestelde wet- en regelgeving

Om goede en verantwoorde opvang te organiseren zijn afspraken en regels noodzakelijk. GO! Kinderopvang werkt vanuit de vastgestelde wet en regelgeving.

Daarnaast gaan wij uit van de volgende voorwaarden.

12.1 Leveringsvoorwaarden

Bij het contract wat een ouder met GO! Kinderopvang afsluit ontvangen zij de leveringsvoorwaarden waarin de zakelijke kant van de opvang is geregeld.

12.2. De groepen

Wij werken met de kwaliteitsregels zoals deze in de wet kinderopvang staan beschreven. Hierin staat ook het maximaal aantal kinderen per groep beschreven. De verschillende kinderdagverblijven van GO! Kinderopvang kennen verschillende groepsindelingen welke allen voldoen aan deze eisen.

We maken een onderscheid tussen horizontale groepen en verticale groepen.

Horizontale groepen zijn verdeeld in babygroepen, met kinderen in de leeftijd van 0 tot 2 jaar en peutergroepen, met kinderen van 2 tot 4 jaar.

In verticale groepen vangen we kinderen op in de leeftijd van 0 tot 4 jaar.

12.3. Openingstijden, ruilen en extra dagdelen

Voor verschillende vestigingen gelden ook verschillende openingstijden. Standaard is het dagverblijf 10,5 uur per dag geopend. Voor verlengde opvang wordt een extra bedrag in rekening gebracht. Op de meeste vestigingen wordt verlengde opvang geboden (zie voor actuele informatie onze website). Het is mogelijk om, onder bepaalde voorwaarden, dagen of dagdelen te ruilen of een extra dag of dagdeel aan te vragen. Een ouder kan dit via Konnect aanvragen. De leidinggevende van de vestiging of een speciaal hiervoor opgeleide medewerker kan de aanvraag goedkeuren of niet. Hierbij worden de wettelijke bepalingen met betrekking tot groeps grootte, het aantal pedagogisch medewerkers op de groep en het aantal verschillende pedagogisch medewerkers wat voor het kind kan zorgen, gevolgd.

12.4. Werkwijze, protocollen en beleid

Onze werkwijze is beschreven in beleidsstukken, voor de medewerkers aangevuld met protocollen en werkprocessen, de zogenaamde tools die beschreven staan in onze Oranje Paraplu, het pedagogische beleid van de organisatie.

De beleidsdocumenten zijn voor de ouder in te zien via Konnect. Tevens kan de ouder er om vragen bij de medewerkers van de groep of de leidinggevende van de vestiging.

Voor alle protocollen en werkwijzen geldt ten allen tijde dat ze bewust moeten worden ingezet om ze te laten werken. Om dit bewustzijn op peil te houden is het belangrijk om hier aandacht voor te houden door ze het in werk en team overleggen met de medewerkers begripbaar te maken.

- GO! Kinderopvang werkt met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Volgens de hierin opgenomen wettelijke regels hebben wij een aandachtsfunctionaris die bij meldingen wordt ingeschakeld en het proces volgt.
- Wij hebben een zorgstructuur waar de route in beschreven staat als er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van een kind. Hierin is onder andere ook het signaleren en opvolgen van signalen opgenomen.
- Binnen de slaapkamers op de kinderdagverblijven staan altijd babyfoons opgesteld. Als er een of meerdere kinderen in de slaapkamers zijn staat deze aan zodat de pedagogisch medewerker kan horen wat er gebeurt.
- De medewerkers kijken met vaste regelmaat (minimaal iedere 10 minuten) in de slaapkamers of alles in orde is. Dit wordt op een aftekenlijst geregistreerd.
- Er zijn afspraken en protocollen rondom bv. het ophalen van kinderen op KDV.
- Waar mogelijk werken groepen gezamenlijk aan activiteiten etc. Deze vorm van open deurenbeleid is belangrijk ten behoeve van de ontwikkeling van de kinderen maar tevens geeft dit meer zicht op de zaken die in de groepen plaats vinden.
- Binnen de organisatie wordt gewerkt aan een open aanspreek cultuur. O.a. door POP-ontwikkelings- en beoordelingsgesprekken worden de pedagogisch medewerkers gestuurd en aangesproken op hun gedrag. De teamleider/locatieleider speelt hier een grote rol in.
- Wij verwachten dat onze medewerkers zich gedragen naar de beroepscode kinderopvang.

12.5. Opleiding

Alle pedagogisch medewerkers zijn gekwalificeerd. Zij hebben een middelbare beroepsopleiding gericht op de kinderopvang die voldoet aan de eisen zoals deze in de CAO Kinderopvang worden gesteld. Daarnaast worden zij geschoold in veiligheid en hygiëne en zijn er op alle vestigingen gediplomeerde Bedrijfs Hulp Verleners die direct kunnen handelen in geval van noodsituaties. Door het veiligheidsbeleid weten alle pedagogisch medewerkers wat zij moeten doen als een noodsituatie zich voordoet.

Ieder jaar kunnen onze medewerkers deelnemen aan cursussen die gericht zijn op activiteiten of de deskundigheid op andere gebieden bevordert.

12.6. Andere medewerkers

Op de groepen werken wij ook met pedagogisch medewerkers die in opleiding zijn (stagiaires). Stagiaires werken onder de verantwoordelijkheid van hun werkbegeleider of andere dienstdoende collega. Stagiaires mogen tijdens hun stage nooit de eindverantwoordelijkheid dragen aangezien ze nog niet gediplomeerd zijn.

Taken van stagiaires zijn in toenemende mate die van de rol waarvoor ze stagelopen. Bij GO! Kinderopvang is dit voor de meeste stagiaires die van Pedagogisch Medewerker niveau 3 en Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker niveau 4.

Uitgevoerde taken variëren en lopen op in complexiteit en verantwoordelijkheid gedurende de opleiding en lopen gelijk op met de opdrachten die studenten vanuit school krijgen. In het eerste jaar start dit met oriënteren op de kinderopvang en aan het einde van het derde jaar het kunnen uitvoeren van taken op die van het niveau van "vakbekwaam" en beginnend gekwalificeerd Pedagogisch medewerker. Voor stagiaires van andere opleidingen geldt een soortgelijke opbouw.

Tevens zijn op enkele groepen vrijwilligers van Interact Contour enkele dagdelen aanwezig. Ook kunnen personen vanuit re-integratietrajecten op de groep zijn. Op Konnect wordt aangegeven wie er op de groep werkt. Van de medewerkers die aan het werk zijn op de groep staat een foto op Konnect. Wij dragen er zorg voor dat alle medewerkers op de groep een VOG (verklaring omtrent gedrag) hebben afgegeven. Met ingang van 1 juli 2018 zijn alle medewerkers ingeschreven in het Personenregister kinderopvang.

Ook medewerkers van andere organisaties die onze medewerkers ondersteunen, vaste leveranciers en bedrijven die binnen de vestiging aan het werk zijn hebben een VOG ingeleverd en worden in het register opgenomen.

12.7. Vierogenprincipe

GO! Kinderopvang voldoet aan de voorwaarde van het vierogenprincipe. Zie hiervoor het Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid, GO! Kinderopvang.

12.8. Leidinggevende

Op alle vestigingen is er een teamleider of locatieleider die als leidinggevende verantwoordelijk is voor de gang van zaken op die vestiging. Deze leidinggevende rapporteert aan de manager van de wijk. De teamleider of locatieleider is tevens het aanspreekpunt voor de ouders bij vragen die de pedagogisch medewerker niet kan beantwoorden en zaken die de vestiging aangaan.